

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 13. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm1499/facsimile.pdf (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ten skiotte sig selv, men desl. maas vi dog aldrig glemme, at den ny Stabelse giennem Middel-Alderen er et stort og mageløst Mirakel, der medtog selv Christendommen et heelt Kar = Tusinde, og desl. er det dog lige vist og lige klart, at Landens Størverst først bliver kiendeligt i tilførende Stats = Begivenheder, ligesom Livet og Kraften i Enkelt = Mandens Tro og Tanke = Gang først bleve kiendelige paa Begel = Viertningen mellem ham og hans Med = Mennesker. Derfor see vi, at selv i Palästina, hvor Landet dog paa en ganske egen Maade styrede Udviklingen, maatte der dog stiftes en Stat, for enten Liefken eller Skolen kunde træde i ordenlig Virksomhed, og at den ferunderlige Kirke = Stat, Christendommen skabte midt i det Romerske Chaos, er netop det, der paa Historiens Skues = Plads aabenbarer dens Guddemmelighed.

Slutningen bliver da, at netop fordi det Borger = Selskab bevæger sig paa Grundstene af den synlige og usynlige, Haandens og Landens Verden, netop derfor er det den egenlige Giensland for Universals = Historien, men at enhver saakaldet Stat, hvor Haanden ei vil være Landens Stat = Hælper men Herre, saa Sværdet sidder ei meer i Nattens Haand men Retten i Spyds = Stogen, der er intet Borgerligt Selskab, men i det Høieste en ordenlig Nøvers = Bande leiret paa en Myres = Tær. Hvor derimod Staten virkelig er bygget paa Lov og Ret, der er et Borgerligt Selskab, som efterhaanden vil udfælle af den Frihed og Lighed, der lader sig forene med Retten og det Almindeliges Lær, og der vil blive freddet om Skolen for at fremme almindelig Dplysning, der, som den ægte Stats sidste Piemed nødvendig ved hvert virkeligt Fremstred vil befæste den. Da nu Frihed er Kirkes Element og Dplyningen Skolens, saa kan det aldrig seile at vi, ved at følge med den ægte Stat,

